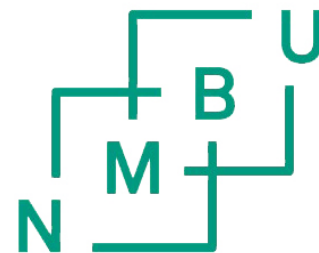

Oppsummering av tre gåstrategier

Sebastian Peters (NMBU) og Marianne Knapskog (TØI)

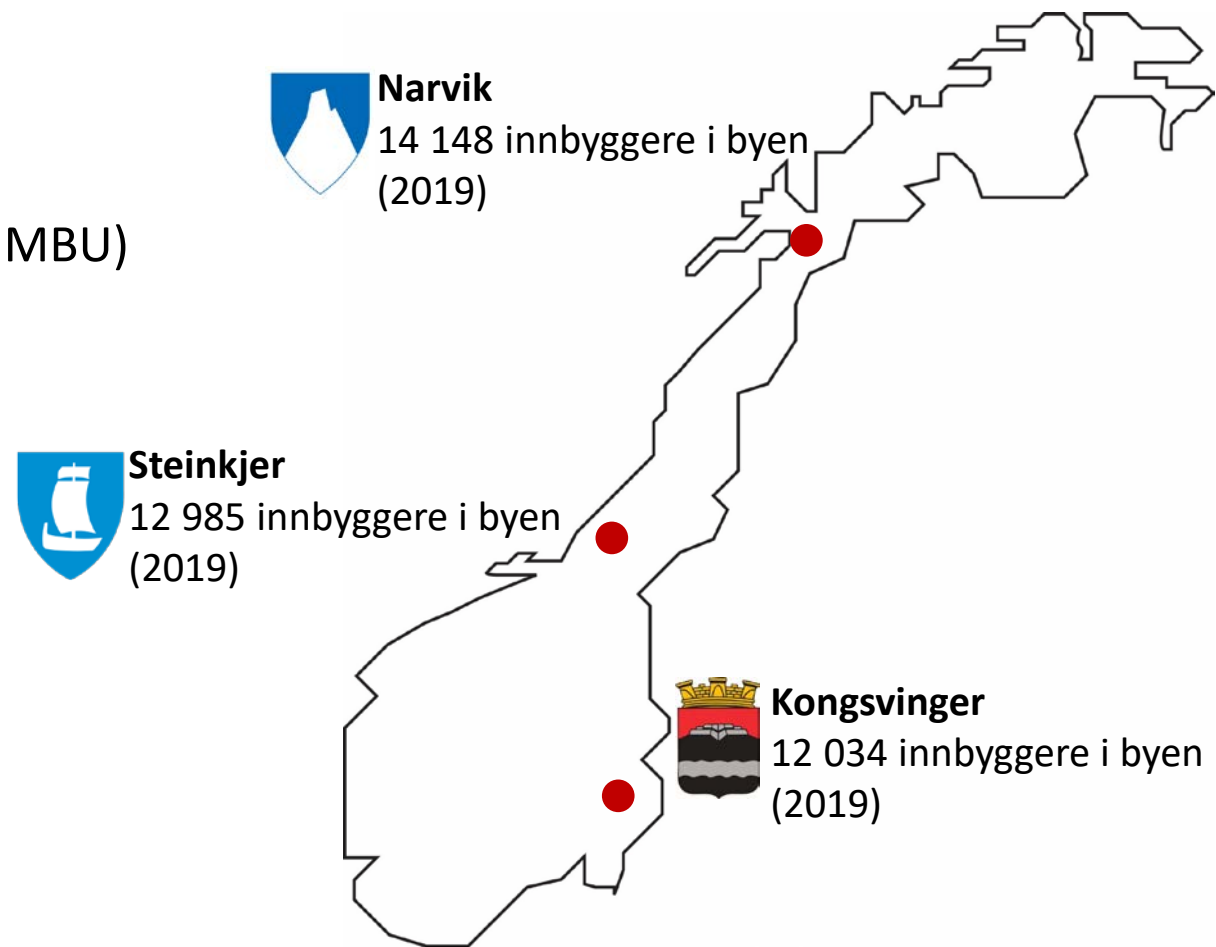
WALKMORE:

Making people walk more in small Norwegian cities

Partnere

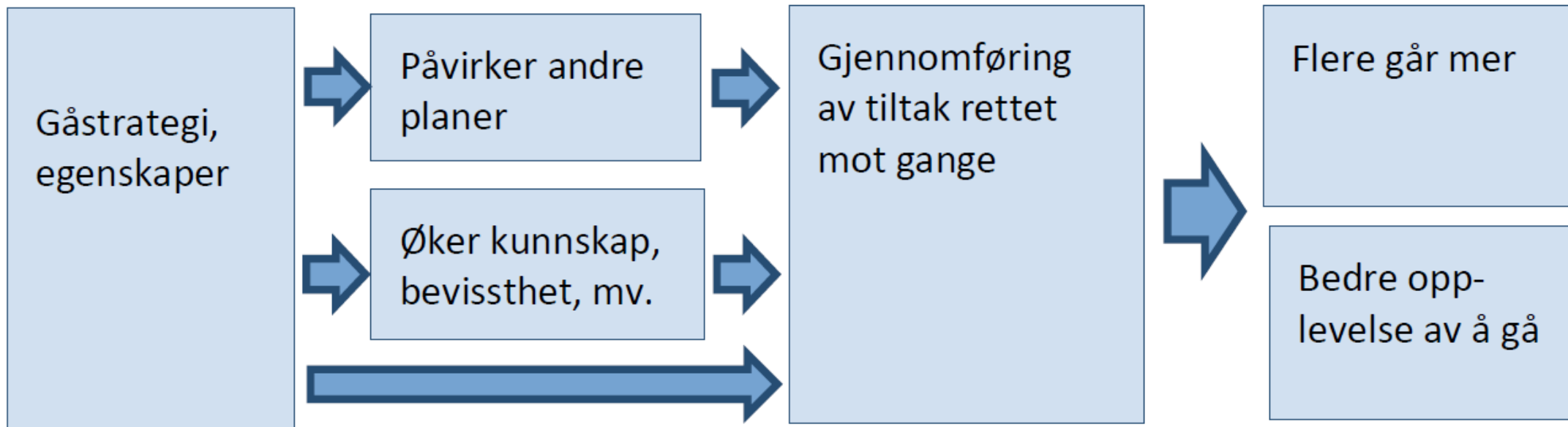
- Transportøkonomisk institutt (TØI)
- Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)
- Narvik kommune
- Steinkjer kommune
- Kongsvinger kommune
- Nordland fylkeskommune
- Trøndelag fylkeskommune
- Innlandet fylkeskommune
- Statens vegvesen

Varighet: 01.06.2020-31.05.2024

Hva er en gåstrategi?

- Statens vegvesen utga i 2012 nasjonal gåstrategi med to hovedmål: at det skal være attraktivt å gå for alle, og at flere skal gå mer.

Hva har (andre) byer gjort?

Utvalg og metoder

- Ut i fra de strategiene som allerede er laget valgte vi Haugesund, Trondheim og Ås for nærmere undersøkelser
- Vi har analysert plandokumentene og intervjuet planleggerne som laget og bruker gåstrategiene

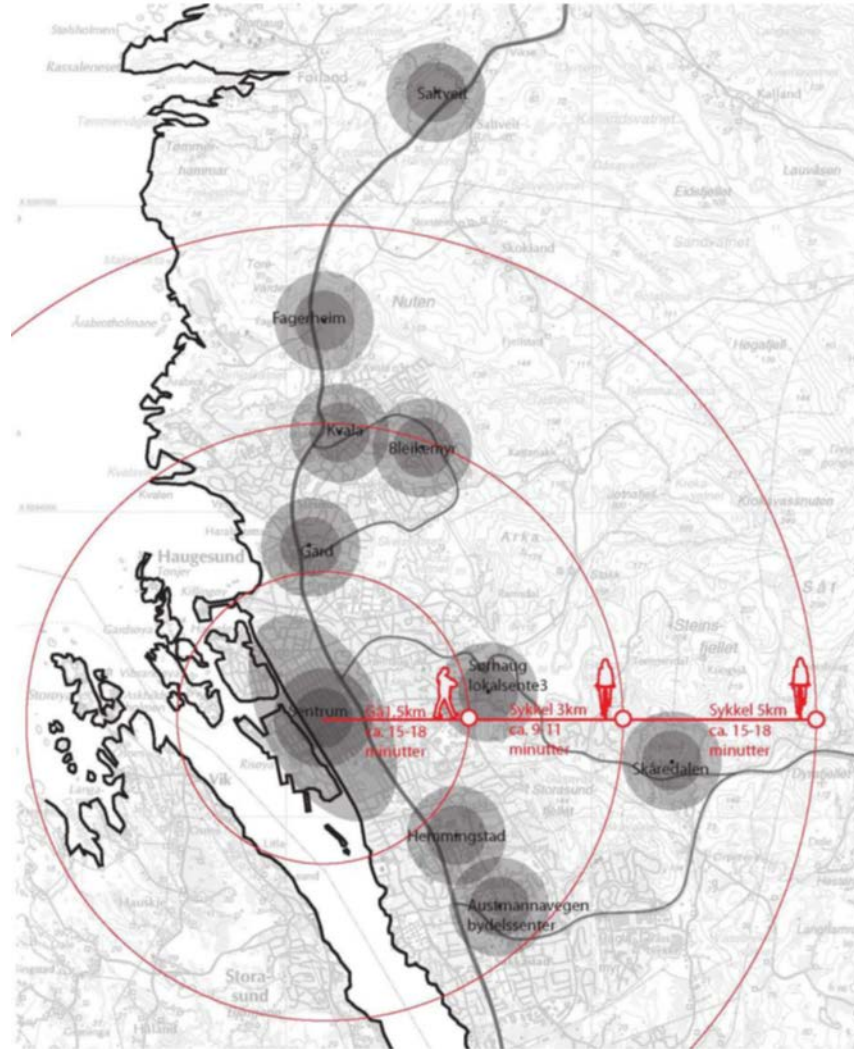
Vi har undersøkt

- Prosess og utarbeidelse av gåstrategien
- Kunnskapsgrunnlag for strategiene
- Om gåstrategien har hatt effekt
- Egenskaper ved gåstrategien som påvirker om den får effekt
- Råd til andre byer

Gåstrategi for Haugesund 2014

- Utarbeida av: Klima- og energirådgiver (Ansatt for å jobbe med strategien, overført til plan etter hvert)
- Vedtatt sammen med kommuneplanens arealdel
- Ingen egne høringsprosesser
- Laget strategien selv, spørreundersøkelse fra konsulent
- Ikke revidert
- En av de første i landet, en slags pilot, fikk noe finansiering (Transnova)

Gåstrategi for Haugesund kommune

Februar 2014

Haugesund – strategien

Innhold

- Mål om å forbedre gå-kultur, folkehelse, levende bysentrum, attraktive gangveier
- Generelle tiltak, fysisk og holdningsskapende
- Kart som viser viktige forbindelser i byen

Mål

- En aktiv hverdag
- Et livskraftig bysentrum
- Attraktive gangarealer
- Gåkultur og holdninger

- Karmsundgata
- Haraldsgata mellom Byparken og Bytunet
- - - Kaien og videre en tenkt kyssti
- Tverrforbindelser fra øst til vest
- Tenkt aktivitetsbånd gjennom Flotmyr. Båndet har forbindelser sørover til Stadion og Hollenderhaugen, og på nordsiden går båndet over i en gangakse som leder opp til idrettsparken og Skeisvangområdet

Haugesund – effekt av strategi

- Viktigst: Økt bevissthet i kommunen administrativt og blant politikere
- Grunnlag for andre planer, plankart i andre planer følger strategikartet
- Gange er blitt prioritet og koblet til sentrumsplanleggingen, har opparbeidet torg og fjernet p-plasser
- Viktige gangakser fått høyere status gjennom strategien
- Kyststi fått mere oppmerksomhet

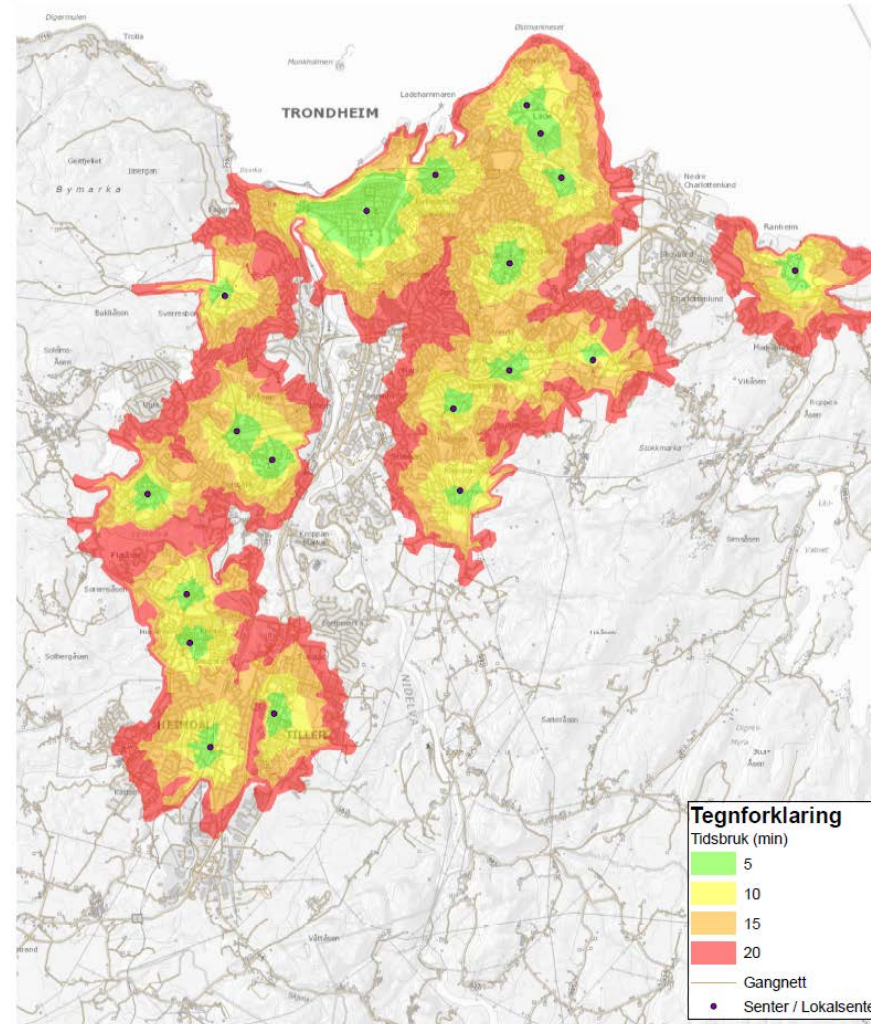
Haugesund – erfaringer/anbefalinger

- Den eldste av gåstrategiene
- Prosjektleder sier at de hadde nok gjort det annerledes i dag:
 - kunne vært mer konkret på tiltak
 - staten ikke nok involvert
 - kunne vært en mer formell prosess
 - skulle vært høring
 - forankring kunne vært bedre
- Skulle gjerne hatt resurser til flere barnetråkk
- Diskuterer hvordan de kan tilgjengeliggjøre data fra barnetråkkene (personvern)

Gåstrategi Trondheim 2016

- Vedtatt
- Laget den selv – ikke brukt konsulent for selve strategien
- Utarbeida av gågruppa, tverrsektoriell gruppe fra kommunen, Statens vegvesen og fylkeskommunen i Miljøpakken 2013-2017
- Ingen egne høringsprosesser

Innhold

- Konkrete mål om økt antall gående, gangnett, trygghet og framkommelighet
- Vekt på design og kommunikasjon
 - Promotere gange i gatebildet - Designkonsulent – utvikle design, profesjonell lay-out og materiell (sjablonger, reklamer, skilt)
- Areal og transportplanlegging – bruk av ATP modellen
 - kart – lokal tilgjengelighet
 - Snarveikartlegging

Mål

- Vi vil gjøre det enklere for alle å velge å gå hele året. Dette innebærer et helhetlig gangnett for alle som oppleves som direkte og uten omveger, som har god drift og vedlikehold og lett å orientere seg.

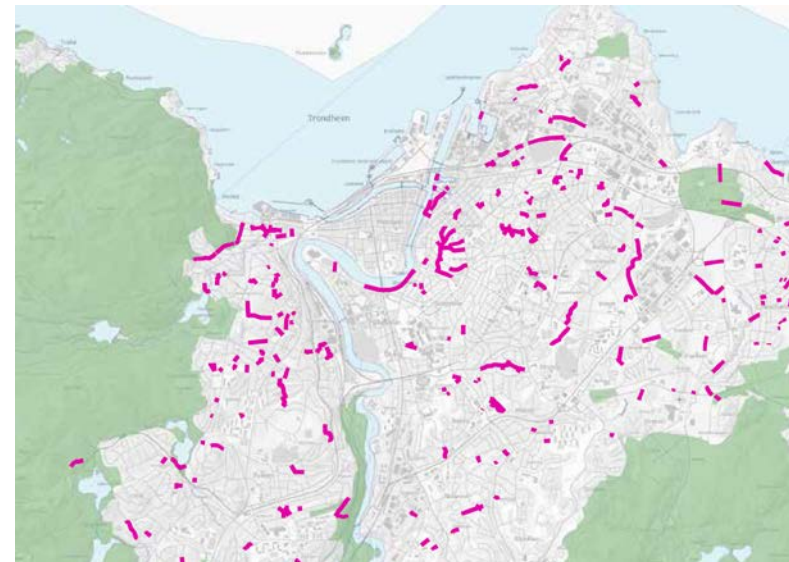
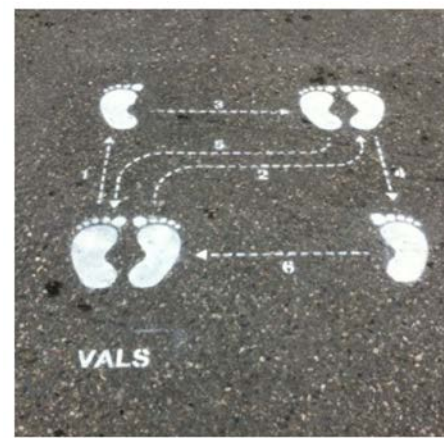

Mål og virkemidler

Trondheim – effekt av strategi

Effekt

- Viktigst: Økt bevissthet i kommunen administrativt
- Satsing på snarveier
- Grunnlag for andre planer, plankart i andre planer følger strategikartet
- Mange tiltak er 'rutine' / innarbeidet i planpraksis. Vanskelig å si om strategien er årsaken

Trondheim – erfaringer/anbefalinger

- Samarbeid mellom SVV, fylkeskommunen, kommunen (gågruppe) er positiv og viktig for forankring
- Begynne med det som er lett for å vise raske resultater, for eksempel:
 - Enkelt å oppgradere eksisterende snarveier, men vedlikehold er en utfordring (spesial utstyr) – viktig å få med drift!
- Gjør strategien synlig og holde den levende – fare for at den blir liggende
- Kampanjer og design for å synliggjøre gange og øke oppmerksomhet rundt gange
- Feire det som er positivt
- Oppmuntre heller enn pekefinger

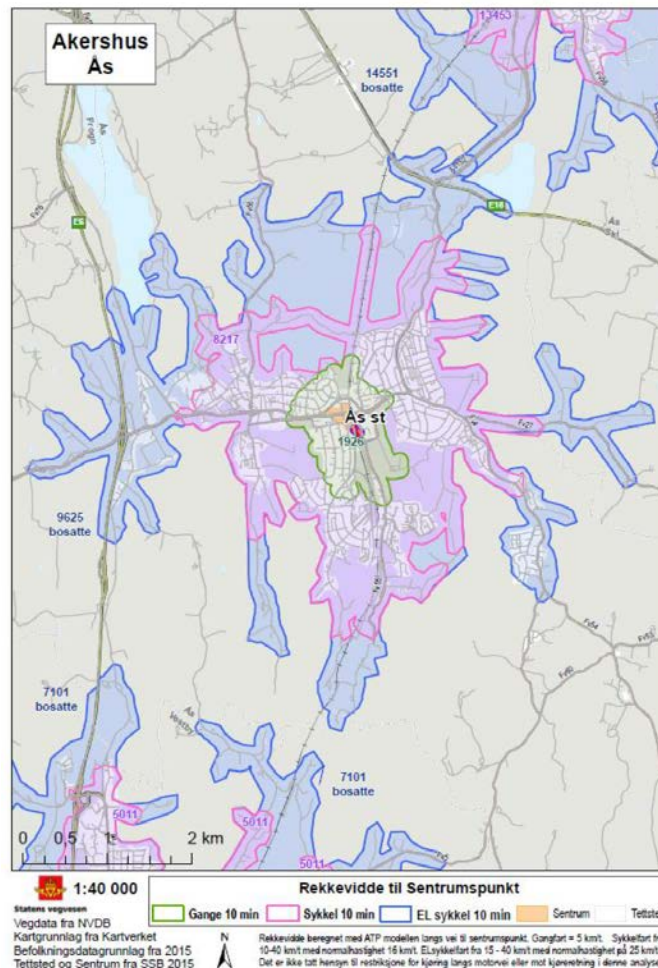

Årets fotgjenger 2016

Sykkel og gåstrategi Ås kommune 2018

- Vedtatt strategi 2018
- Tiltak revideres hvert år sammen med budsjett
- Høringer
- Betydelig medvirkning av befolkning – satsing på unge/ungdom
- Utarbeidet av miljøvernråd giver

Ås kommune

Sykkel – og gåstrategi

For Ås kommune 2018 – 2030

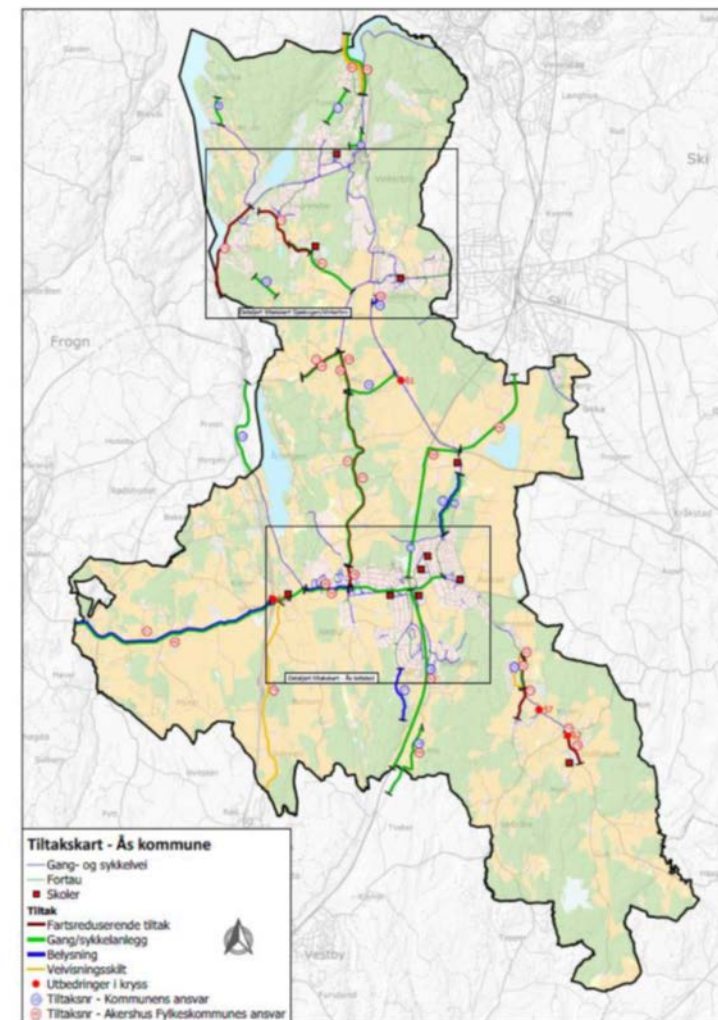
Vedtatt i Ås kommunestyre 15.05.2018

Innhold

- Sykkel og gange sammen – gange ikke fått egen strategi
 - Gange er annerledes, ikke så 'klare' behov som syklende
 - Lettere å konkretisere for syklende enn gående
- Strategi/mål og tiltaksliste og kart
- Innhold påvirket av god åpen prosess, inkl barnetråkk og workshops, de eneste med høring og systematisk medvirkning
- Utfordring med tall for reisemiddelfordeling – Rambøll laget en 'kalkulator', ellers har de laget strategien selv

Mål

- Mest mulig sammenhengende gang- og sykkelveinett
- God sykkelparkering
- Arealplanlegging som legger til rette for mer sykling og gange
- Bedre sikkerhet for syklister og fotgjengere
- Prioritert vedlikehold/drift av gang- og sykkelanlegg
- Kampanjer for å øke andel gående og syklende
- Tilrettelegge for bruk av sykkel til/fra arbeid
- Tilrettelegge for sykling og gange til/fra skole, barnehage og fritidsaktiviteter

- Strategien er langsiktig, men gir føringer for tiltaksliste som er revidert hvert år
- Oppmerksomhet rundt å gå og sykle, blir noe som inkluderes i planarbeid
- Gange og sykkel inn i reguleringsplaner og sterkt knyttet til sentrumsplanen
- Kampanjer – beintøft flere år på rad

Premieutdeling til vinnere av Beintøft, sykle og gå til skolen-kampanje til 7. trinn, Åsgård skole 2017. Foto: Ivar Ola Opheim

Ås – erfaringer og anbefalinger

- Kombinasjonen strategi/tiltak viktig
- Strategi er langsiktig legitimerer tiltak og finansiering som klimasats
- Tett samarbeid på tvers av sektor i utarbeidelsen av strategien gjør at de ulike sektorene inkluderer strategien i sitt arbeid
- Samarbeidet skaper også felles eierskap og tillit
- God medvirkning fungerer som kampanje
- Viktig at saksbehandler gir de gående en stemme
- Arrangerer regelmessige treff hvor de uformelt diskuterer planarbeid mm
- Utfordring på vei som ikke er kommunens ansvar

God vinterdrift er viktig for å få flere til å sykle å gå hele året, men krever mye ressurser.

- Gåstrategien bør ha en langsiktig og helhetlig strategisk del og en mer kortsiktig og konkret tiltaksplan som revideres ofte
- Det er fordelaktig at kommunen lager gåstrategien selv, fordi det bidrar til å bygge kunnskap, eierskap og engasjement, og så kan man leie inn hjelp til avgrensede oppgaver
- Det er viktig å forankre gåstrategien bredt, både administrativt, politisk og i befolkningen
- Involver flere avdelinger i kommunene (som plan, oppvekst og drift) og andre relevante aktører (særlig fylkeskommunen og Statens vegvesen) i utarbeiding av gåstrategiene
- Medvirkning med befolkningen er viktig - barnetråkk og kartfesting av data og tiltak kan bidra til engasjement
- Kampanjer som uansett gjennomføres bør inkluderes som del av gåstrategien

